

Deze therapie is gecontra-indiceerd indien de arteria pulmonalis voor meer dan 50 pct is afgesloten of gedurende de eerste drie dagen na een operatieve ingreep, wegens het gevaar voor bloedingen in het wondgebied. De vena cava wordt niet onderbonden.

In de literatuur wordt o.a. door HIRSH e.a. (1967) en door MAGTIRA e.a. (1969) over de Thrombolysin-therapie bericht.

Literatuur: GERMS, R. en J. GLAZENBURG (1969) *Ned. T. Geneesk.* **113**, 1319. — HIRSH, J., G. S. HALE, I. G. McDONALD, R. A. MCCARTHY en J. F. CADE (1967) *Lancet* **II**, 593. — MAGTIRA, D. I., M. WELLS, R. LLAMAS, R. CLARK en G. L. BAUM (1969) *Thorax* **24**, 102. — MUSKENS, P. L. A. M., P. J. VAN DER SCHAAR en L. M. VAN DIJK (1969) *Ned. T. Geneesk.* **113**, 2081.

's-Gravenhage,
Rotterdam, januari 1970

A. TAMMES
H. H. M. DE BOER

Wij zijn de collegae TAMMES en DE BOER erkentelijk voor hun aanvullende opmerkingen. Het slagen van de behandeling van de grote longembolieën is afhankelijk van twee voorwaarden:

1. de juiste indicatie: welke patiënten moeten worden geopereerd en welke conservatief kunnen worden behandeld;
2. de snelheid van handelen.

De medicamenteuse trombolytische behandeling van longembolie viel buiten het bestek van ons artikel. Deze behandeling lijkt veelbelovend; ze wordt echter nog op haar waarde getoetst door verschillende onderzoekers. In de Verenigde Staten is op instigatie van het „Committee on Thrombolytic Agents” van het National Heart Institute hierover een grootscheeps gecombineerd onderzoek begonnen (WALSH e.a. 1969). Embolectomie uit de A. pulmonalis moet niet worden gezien als een concurrerende methode tegenover trombolytische behandeling. Zij dient voorbehouden te blijven tot die gevallen waarbij de toestand van de patiënt zó slecht is dat enige uren afwachten (nodig om beginnende trombolysie te krijgen) onverantwoord is. In bepaalde gevallen zou o.i. ook gecombineerd met assisted circulation m.b.v. een hart-longmachine trombolytische behandeling kunnen worden ingesteld.

Literatuur: WALSH P. N. e.a. (1969) The urokinase-pulmonary embolism trial. Editorial. *Circulation* **39**, 153.

Eindhoven, 26 januari 1970

P. L. A. M. MUSKENS
P. J. VAN DER SCHAAR
L. M. VAN DIJK

BERICHTEN BUITENLAND

Canada

Mini-ziekenhuizen. — De minister van gezondheid van British Columbia heeft voorgesteld, een aantal kleine ziekenhuizen op te richten op ver van de grote ziekenhuizen gelegen plaatsen. In de mini-ziekenhuizen zullen één of twee artsen werkzaam zijn. Patiënten met „major illnesses” zullen worden overgebracht naar het dichtstbij gelegen „general hospital”. Aan de Canadian Medical Association en aan het College of Physicians and Surgeons of British Columbia is verzocht een lijst op te stellen van verrichtingen die veilig in de mini-ziekenhuizen kunnen worden uitgevoerd, alsmede een lijst van ziekten waarvoor patiënten in deze kleine inrichtingen kunnen worden behandeld. (*J. Amer. med. Ass.*, 5 jan. bl. 130.)

Groot-Brittannië

Vaccinatie tegen rubella. — Het ministerie van gezondheid heeft bekend gemaakt dat een levend verzwakt rubellavirusvaccin, het Cendehill-vaccin, verkrijgbaar is gesteld voor gebruik in Groot-Brittannië. De vooruitzichten van de vaccinatie zijn goed. Gebleken is dat zich bij 90 pct van de gevaccineerde seronegatieve personen antistoffen hebben ontwikkeld, en dat deze drie jaar na de vaccinatie nog aanwezig waren; het moet nog blijken hoe lang deze verworven immuniteit zal aanhouden. Wel bereikt men met de vaccinatie niet de hoge titer aan antistoffen zoals na een natuurlijke infectie. Het spreekt vanzelf dat zwangere vrouwen niet mogen worden gevaccineerd. (*Brit. med. J.*, 7 febr. bl. 318.)

Verkeersongevallen en alcohol. — Antwoordend op een in het Parlement gestelde vraag, zei de minister van transport, F. MULLEY, dat de drank-verkeerswet nog steeds effectief is. Sinds deze Road Safety Act in 1967 in werking trad, is het aantal dodelijke verkeersongevallen jaarlijks met 1000 gedaald. In het bijzonder vormt de aanmerkelijke vermindering van ongevallen 's nachts (tussen 22 en 4 uur) een aanwijzing dat de wet zeer goed werkt. (*Brit. med. J.*, 7 febr. bl. 375.)

Vasectomie. — Er zijn aanwijzingen dat sociaal geïndiceerde vasectomie binnenkort voor rekening van de National Health Service zal kunnen worden uitgevoerd. Op een desbetreffende vraag van Mrs. RENEE SHORT antwoordde de ondersecretaris van gezondheid, Dr. JOHN DUNWOODY, dat de operatie momenteel door de NHS wordt bekostigd indien ze op klinische gronden aangewezen is. Een vasectomie als contraceptieve maatregel is thans alleen „verkrijgbaar” bij particuliere artsen of via verenigingen met sociale doelstellingen. Van de laatste is vooral de Simon Population Trust actief: vorig jaar liet ze 20.000 vasectomieën uitvoeren. Kort geleden hebben zowel de Family Planning Association als de International Planned Parenthood Federation klinieken geopend waar de operatie wordt gedaan. De FPA rekent £15 10 s voor de operatie, de IPPF slechts £ 7. Het aantal gegadigden neemt steeds toe. Volgens een der artsen „men are almost literally coming into clinics with their trousers round their ankles begging for the operation”. (*Med. News-Trib.*, 6 febr. bl. 2.)

Verenigde Staten

Gehoorderzoek in een krankzinnigengesticht. — In een der grootste krankzinnigengestichten van Amerika, het Elgin State Hospital, is een grootscheeps onderzoek gedaan naar de gehoorfunctie van de patiënten. De resultaten waren verrassend: meer dan 1700 patiënten of 42 pct van de gehele bevolking van het gesticht voldeden niet aan de bij het onderzoek gestelde minimum-eisen, terwijl bij de doorsnee-bevolking 10 pct de minimum-eisen niet halen. In de meeste gevallen had de slechthorende patiënt vastgekoekte cerumenproppen in beide oren; sommigen leden aan otosclerose. Bij vele patiënten werden na verwijdering van de cerumenproppen andere aandoeningen gevonden zoals infecties, kysten, trommelvliesperforatie. Bij een aantal patiënten waren de cerumenproppen niet te verwijderen zonder toepassing van algemene narcose. Het diagnostisch bedoelde onderzoek had een onmiddellijk praktisch resultaat: vijftig patiënten konden worden ontslagen en bij gezinnen worden ondergebracht. De leider van het onderzoek, DAN Mc COY, wees op de handicap van psychiatrische behandeling bij patiënten die niet kunnen verstaan wat je zegt. Hij vergeleek zijn onderzoek met het routine-gehoorderzoek van